

NORDIJSKA PANORAMA '10.

Ako biste želeli da opipate puls aktuelnoj civilizaciji kinematografijom, najbolje bi bilo da to učinite sa nordijskom. Trenutno ne postoji region u svetu koji je napravio savršeniji, zdraviji balans između tradicije i novog izraza, sebe, okoline, intimnih priča i brige za globalna pitanja, samodovoljnosti i altruizma.

Skoro da nema značajnije teme kojom se nordijski autori nisu bavili, ljubav, veze, porodica, pitanje emigranata, ekologija, politički režimi i diktature, ljudska prava... i sa svim tim temama autori hrabro ulaze u konflikt, u praksi citirajući Vernera Hercoga i njegovu misao da se treba spustiti i u pakao da bi se napravio film.

Iako to nama koji dišemo na slamicu u zemlji prvobitne akumulacije kapitala možda izgleda čudno, ali nordijski autori često taj pakao nalaze u svom neposrednom okruženju. U stanovima od 80 kvadrata ispunjenim nameštajem, sećanjima, tišinom i večnim čekanjem i možda je upravo to ono što nas određuje kao jedinke u svetu koji sve izrazitije osećamo kao strani, neprijateljski nastrojeni, čije emanacije doživljavamo skoro isključivo preko računara koje treba platiti.

Kroz jedan krajnje intimni, meditativni štimung dolazimo do života zahvaćenog memlom. Pojedinaca ostavljenih da tavore dan za danom, godinu za godinom, u tišini valjajući breme samoće, prolaznosti, vremena koje neumitno teče, podnoseći sve to sa jednom, u samom svom korenu, humanom skromnošću, plemenitošću.

Reditelji sa severa nam iz godine u godinu pokazuju kako je 500 km od Polarnog kruga idealna razdaljina da sagledamo sopstvene probleme, koje često ako se nalazimo u grotlu, ne možemo realno da vidimo. Taj princip se često preporučuje i u filozofiji, a kroz ovu kinematografsku, umetničku percepciju stvarnosti, filmski autori su nam još od Drejera i Bergmana pa do Trira i Kaurismakija, već nebrojeno puta dokazali istinitost ove konstatacije.

Tako su svoje utopište, kao što ćete videti u ovogodišnjoj Nordijskoj Panorami, na 500 km od Polarnog kruga, našle mnoge izbeglice, kako one iz afričkih tako i iz nekih drugih ratom zahvaćenih područja, ali takođe tu su svoje mesto našla i mitološka bića, problematični tinejdžeri, sredovečni paraziti, Rusi u vozovima ...

Nadam se da će vam ovaj presek odabranih filmova pružiti taj privilegovani osećaj koji često izgubimo iz vida, a to je da svaki film predstavlja ulazak u jedan poseban sveti prostor i ako tako shvatimo ovu sondu koja će nam pet dana biti u poseti, siguran sam da će svako u njoj pronaći nesto suštinski vredno.

Nama, koji se još uvek sećamo kako je država plašila građane švedskim TV detektorima a potom im servirala krvoločan bratoubilački rat u dvorištu, skoro sve zemlje deluju kao Arkadija. Ali, kada govorimo o pulsu civilizacije, dijagnoza o društvu koju su postavili nordijski autori često nije optimistična već je brutalno tačna, posebno ako se još ukombinuje sa ledenim humorom koji ipak nije ciničan do tog stepena da u njemu ne prepoznajemo i ne osećamo duboku empatiju i altruizam.

Mislim da to prepoznajemo svi mi koji volimo mrak bioskopskih sala, a znamo da hiperborejska svetlost ne nosi slučajno atribut, magična.

Marin Malešević

reditelj

NORDIJSKA PANORAMA 2010

Beograd, 11-15. Februar 2010.

Dvorana Kulturnog centra Beograda

Četvrtak, 11. 2. 2010.

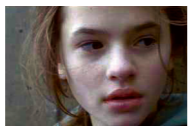
19.00h –

Ana (Anna)

Danska / 2009 / 35'

Režiser: Rúnar Rúnarsson

(najbolji nordijski kratki igrani film, festival Pet gradova, Rejkjavik 2009.)

Ana je dvanaestogodišnja devojčica koja živi u malom ribarskom selu. Nalazi se na životnoj raskrsnici. Svet oko nje se menja – kao i ona. Ovaj film opisuje kako ponekad izgleda nemoguće podeliti sva osećanja koja nas muče i kako je teško verovati ljudima.

Ribe (Fish)

Švedska / 2009 / 12'

Režiser: Åsa Johannisson

(igrani, eksperimentalni; The Canal+ Prize)

Gerdin jedini prijatelj je zlatna ribica koja je nedavno uginula. Potpuno je sama. Konačno donosi odluku da kupi novu ribicu. Po povratku kući, shvata da su vrata stana ostala zaključana iznutra i da mora da uđe u stan preko terase, penjući se uz stub! Pala je i iskoro ispustila ribu, a onda se pojavio spasilac...

Između snova (Between Dreams)

Finska/Rusija / 2009 / 11'

Režiser: Iris Olsson

(dokumentarni; Posebno priznanje žirija na filmskom festivalu u Tampereu 2009.)

Ovaj kratak dokumentarni film opisuje putnike treće klase koji spavaju u kolima transibirske železnice putujući kroz Rusiju. O čemu sanjaju ovi putnici i koji će se od njihovih snova ostvariti?

Snovi iz šume (Dreams from the Woods)

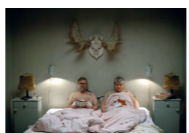
Švedska / 2009 / 9'

Režiser: Johannes Nyholm

(animirani)

Jednog dana Devojkica je ostavila svog prijatelja Veliku pticu i otisnula se u svet u potrazi za avanturom. Ali, kad zađe u duboku šumu, Smrt je zavodi predivnom melodijom na flauti i ona se izgubi. Ovo je animirani film na temu ljubavi i tuge.

Satiranje (Seeds of the Fall)

Švedska / 2009 / 17'

Režiser: Patrik Eklund

(kratki igrani; Posebno priznanje žirija na Međunarodnoj nedelji kritike u Kanu)

Sredovečni par, Rolf i Eva, žive u vezi bez strasti. Stalno se svađaju. Eva je seksualno frustrirana. Jedne večeri pokušava da zavede Rolfa. On je odbije, ali se potom desi nešto što će zauvek promeniti njihovu vezu.

21.00h –

Toksično igralište (Toxic Playground)

Švedska / 2009 / 70'

Režiser: William Johansson & Lars Edman

(dokumentarni; pobednik Novi nordijski glasovi na festivalu Pet gradova, Rejkjavik 2009.)

Dvadesetogodišnji Lars je student filma u Čileu. Dvanaestogodišnja devojčica Yoselin je trbušna plesačica koja želi da postane doktor. Međutim, neka bolest napada njene kukove. Otrovni otpad iz Larsovog rodnog grada u Švedskoj dopremljen je u Čile usled čega je mnogo dece obolelo. Lars i čovek koji je odgovoran za izvoz otpada vraćaju se kući da bi snosili posledice.

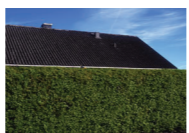
Nepomične ptice (Still Birds)

Švedska / 2008 / 12'

Režiser: Sara Eliassen

(kratki igrani, Posebno priznanje žirija festival Pet gradova, Rejkjavik 2009.)

Nepomične ptice je futuristička priča smeštena u zatvoreni svet gde se polako gubi značenje. U veštačkoj vasioni gde su geografija i vreme irelevantni, ostala su samo deca koja su izgubila sposobnost govora. Uprkos post-apokaliptičkoj atmosferi, ova priča daje tračak utopijske nade.

Pozdrav iz šume (Greetings from the Woods)

Švedska / 2009 / 75'

Režiser: Mikel Cee Karlsson

(dokumentarni)

Direktor muzičkih videa i bivši profesionalni skejtborder Mikel Cee Karlsson tokom tri godine snima kako se živi u njegovom rodnom mestu, duboko u švedskim šumama. Precizno, duhovito i sa dozom melanholije prikazuje ljudske snove, odnose među ljudima i svakodnevni život.

Pistaci (Pistachio)

Norveška / 2009 / 8'

Režiser: Martin Lund

(kratki igrani)

Danijel sedi u klupi u parku i čeka svoju devojkicu. Pored nje sedi žena koja počinje razgovor sa njim, i to se razvije u vrlo čudan susret za Danijela.

21.00h –

Pauza za kafu (The Coffee Break)

Finska / 2008 / 19'

Režiser: Reetta Huhtanen

(dokumentarni)

Neprekidna pauza za kafu ... Tri većita studenta opredelila su se za stil života koji se ne može meriti standardima uspeha i produktivnosti koji važe u spoljnom svetu. U ovo moderno doba kad ljudi dolaze i odlaze, menjaju se, oni su odlučili da stanu i da se pozabave suštinskim egzistencijalnim pitanjima.

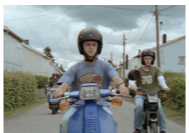
Unutrašnji neprijatelji (Enemies Within)

Finska / 2009 / 28'

Režiser: Oskari Sipola

(kratki igrani)

Marko i Asko su dva mladića u dvadesetim godinama. Njihov život je mešavina besposličjenja, alkohola, nasilja, rasizma i muškog prijateljstva. Marko ima tajnu koju ne može da otkrije Asku. Naime, njegova devojkica je crkvičica. Jedne večeri, Marko se vraća sa ulice prebijen. To izazove čitav niz događaja posle kojih nema više povratka.

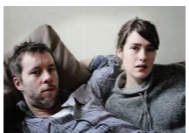
Tuča (The Fight)

Norveška / 2009 / 7'

Režiser: Keio Astein, Dag Åstein

(kratki igrani)

Mads je trebalo da bude iskren. Ustvari, nije dobar borac. Film govori o teškoćama sa kojima smo suočeni kada nismo u stanju da odgovorimo na zahteve društva.

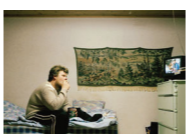
Plavi delfin (Blue Dolphin)

Finska / 2009 / 128'

Režiser: Anna Maria Jókimsdóttir Hutri

(kratki igrani)

Mladi bračni par sa malim detetom preselio se u staru drvenu kuću. Zima je, u kući je hladno i tuš radi samo na terasi. Za nekoliko dana, svoje snove su stavili na test. Pitanje je da li smo usamljeni ili neverni, nije relevantno. Pitanje je «Ko je to hteo?»

Dnevna soba nacije (The Living Room of the Nation)

Finska / 2009 / 79'

Režiser: Jukka Kärkkäinen

(dokumentarni)

„Dnevna soba nacije“ poetski i sugestivno opisuje šest dnevnih soba u Finskoj. Kolaž svakodnevnih događaja, film govori o promenama, usamljenosti, odgovornosti i neumitnom protoku vremena.

21.00h –

Spreman (All Set)

Norveška / 2009 / 13'

Režiser: Magne Pettersen

(kratki igrani)

Gospodin Harald Isaksen je potpuno siguran da će uskoro umreti. Pošto nije zadovoljan svojim životom, nastoji da makar sećanje na njega bude dostojno poštovanja.

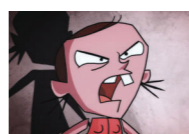
Ljutit čovek (Angry Man)

Norveška / 2009 / 20'

Režiser: Anita Killi

(animirani igrani)

Jednog dana nadam se da ću biti kao tata, moj veliki, dobar tata. Ja ću biti dobar, miran, i nadam se da će sve biti uredu. Boj misli. Ali onda, gnevni čovek se okreće posle svega...

Vila (The Sylpphid)

Danska / 2008 / 8'

Režiser: Dorte Bengtson

(animirani dečiji)

„Vila“ je neobična porodična priča o izgubljenim snovima usled potrebe da se sve uklopi u društvene norme i prihvatljivo ponašanje. Film pokazuje kako nas društvo oblikuje i kako je često teško ostvariti snove iz detinjstva.

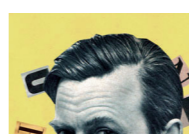
Ovo je Aljaska (This is Alaska)

Švedska / 2009 / 11'

Režiser: Märten Nilsson, Gunilla Heilborn

(eksperimentalni)

Jedna grupa ljudi preselila se na Aljasku u pokušaju da ostvari veći stepen slobode živeći u prirodi.

Kurs engleskog (English Lessons)

Finska / 2008 / 20'

Režiser: Turun Anikistitry

(animirani; nagrada na Filmskom festivalu u Tampereu 2009.)

„Kurs engleskog“ je animirani film o kursu engleskog jezika koji ponovo obrađuje jedan tečaj iz sedamdesetih godina prošlog veka. Osim engleskog jezika, u osam časova možemo da naučimo važne stvari o učenju, odnosu među polovima i novcu.

U procepu zemlje (In the Crack of the Land)

Island/SAD / 2009 / 8'

Režiser: Una Lorenzen

(animirani)

Ovo je alegorična priča o ugroženim duhovima islandskih visova. Ovaj film na novi način prikazuje čudesnu vezu koju stanovnici Islanda imaju sa prirodom.

Nedelja, 14. 2. 2010.

19.00h –

Poslednja runda (Final Round)

Norveška / 2009 / 10'

Režiser: Ingvild Söderlind

(kratki igrani)

Sama žena u ringu zamišlja da boksuje sa ljudima iz svog života i da ih pobeđuje. U jednom trenutku, iznenada počinje da gubi kontrolu.

Niko ne prolazi savršeno (Nobody Passes Perfectly)

Danska / 2009 / 45'

Režiser: Saskia Bisop

(dokumentarni)

Iskren film pun emotivnog naboja koji se bavi temom polova. Kroz niz stilskih slika o dvoje različitih ljudi, njihovim životima i seksualnosti, film prikazuje lični i neobični stav o definisanju i menjanju identiteta polova.

Jana i Liv (Janna & Liv)

Švedska / 2008 / 30'

Režiser: Thérèse Ahlbeck

(kratki igrani)

Dinamičan „road movie“ o dve trudnice čije se staze slučajno ukrštaju u pretrpanoj čekaonici hitne pomoći. Janna je krenula na posao kad je dobila kontrakcije. Liv treba da se porodi carskim rezom ali ništa je neće sprečiti da prvo obaviti rutinski pregled kod babice. U trenutku susreta, Jann i Liv su surovo odvojene od prošlosti i budućnosti i sućene sa sadašnjosti.

21.00h –

Lutalice (Straits)

Estonija/Norveška / 2009 / 39'

Režiser: Sutharsan Bala

(kratki igrani; Posebno priznanje žirija)

Nazeeya je dvadesetčetvorogodišnja devojka i emigrant iz oblasti Kavkaza. U Estoniji mora da pronađe nekog muškarca i uda se za njega da bi sprečila svog dedu Jasima, zagriženog muslimana, da je uda za svog prijatelja iz otadžbine. Nazeeyin mlađi brat Emir isprečio se kao najveća prepreka na njenom putu ka slobodi.

Žmurke (Hide and Seek)

Norveška / 2009 / 9'

Režiser: Aleksandra Niemczyk

(kratki eksperimentalni)

Film metaforički prikazuje put dve devojke kroz različite faze života, a metafora je igranje žmurke u napuštenoj kući.